

2020-209

Archeologienota Ranst Schuurblok

Programma van Maatregelen

Bert ACKE en Maarten BRACKE

28-12-2020

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Oelegem Schuurblok (deelgemeente van Ranst, provincie Antwerpen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het plangebied dat verkaveld zal worden is 11 692m² groot en heeft een trapeziumachtige vorm. Het terrein grenst in het oosten aan de straat Schuurblok, aan de andere zijdes wordt het omringd door woningen en tuinen/groenzones. In de zuidwestelijke hoek zijn enkele losstaande gebouwen gelegen omgeven door bomen. De rest van het terrein is braakliggend met verspreid nog een aantal bomen.

Hoewel het plangebied slechts ca. 275m ten noordoosten van de dorpskern van Oelegem is gelegen maakt het pas sinds de tweede helft van de 20ste eeuw deel uit van de bebouwde kom rond het dorp. Op de Ferrariskaart uit ca. 1777 is de kleine dorpskern, langsheen de baan Zandhoven-Oelegem-Wommelgem, goed herkenbaar. Het terrein is op dat moment onbebouwd en grotendeels in gebruik als landbouwgrond, met mogelijk een kleine beboste zone in het noordoosten. In het oosten wordt het terrein begrensd door een landweg, vermoedelijk een voorganger van de huidige straat Schuurblok. Op alle kaarten uit de 19de en eerste helft 20ste eeuw is het plangebied steeds onbebouwd, waarbij sommige kaarten wat meer detail vrijgeven. Op Atlas der Buurtwegen en de Vandermaelenkaart (midden 19de eeuw) wordt een omwalde site (het Schransken) aangegeven net ten westen van het plangebied, en is ook een landweg afgebeeld die van noordoost naar zuidwest doorheen de westelijke helft van het terrein loopt. Op de topografische kaart van 1892 wordt het plangebied aangeduid als nat grasland. Op de luchtfoto's van 1971 en 1979-1990 is nog steeds een onbebouwd terrein te zien, dat vermoedelijk hoofdzakelijk als weiland in gebruik lijkt te zijn. De omgeving is op dat moment nog onbebouwd. Pas later verschijnen de gebouwen in het zuidwesten, krijgt het plangebied zijn huidige vorm en wordt de omgeving meer en meer bebouwd. Grootschalige verstoringen lijken op basis van deze gegevens niet te hebben plaatsgevonden op het terrein.

De dorpskern van Oelegem ontwikkelde zich op een iets hogere opduiking binnen een eerder vlak landschap. Het plangebied is iets ten oosten van deze hogere opduiking gelegen. Dit eerder vlakke landschap wordt in het noorden begrensd door de waterloop Groot Schijn en diens vallei (ca. 1,3km ten noorden van het plangebied), en in het zuiden door een heuvelrug. Nabij het plangebied zijn geen natuurlijke waterlopen gekend. Op het detail van het digitale hoogtemodel is te zien dat het zuidelijke deel van het terrein (ca. +9,40m TAW) iets hoger is gelegen dan het noordelijke deel (ca. +9,20m TAW), mogelijk is dit het gevolg van enige antropogene ophoging. De recent verkavelde gronden ten noorden, oosten en zuiden zijn duidelijk een stuk hoger gelegen, dit is een kunstmatig gecreëerde situatie; de groenzone ten westen is iets lager gelegen. Van een natuurlijke helling lijkt geen sprake te zijn. Op het terrein kan een natte lemig zandbodem met dikke antropogene humus A horizont verwacht worden, met klei-zand op geringe of matige diepte. Het zijn permanent natte bodems met winterwaterstand nabij het maaiveld (20-30cm) en zomerwaterstand rond de 100cm diepte.

Bij een proefsleuvenonderzoek op de gronden grenzend ten oosten aan het plangebied werden enkele greppels en een paalkuil uit de ijzertijd gevonden, alsook enkele laatmiddeleeuwse sporen en een greppel- en grachtensysteem uit de 16de tot 18de eeuw. Er werden bij dit onderzoek een groot aantal recente verstoringen en vergravingen vastgesteld, op andere plaatsen was de originele bodemopbouw dan weer wel bewaard, met op sommige plaatsen een goed ontwikkelde podzol. De sporen werden geïnterpreteerd als off site fenomenen van bewoning die zich buiten het plangebied bevindt, en de zware verstoring vertroebelde het archeologische beeld; er werd geen vervolgonderzoek geadviseerd. Omdat zowel een aantal middeleeuwse sporen als een aantal verstoringen zich aan de grens met het huidige plangebied bevonden, kan verondersteld worden dat de kans groot is dat beide zaken zich ook op het plangebied zullen manifesteren. Ook is de aanwezigheid van een podzolbodem onder het plaggende niet uit te sluiten, wat een aanwijzing kan zijn dat eventuele steentijdsites een goede bewaring kennen. In de omgeving van het plangebied zijn reeds meerdere veldprospecties aangevoerd, waarbij vondstenmateriaal uit de steentijden, de ijzertijd, de vroege tot late middeleeuwen en de nieuwe tijd is aangetroffen. Verder naar het noordwesten werd eind 20ste eeuw een landelijke nederzetting uit de 1ste eeuw na Chr. tot begin 3de eeuw opgegraven, van in totaal 14 à 15 gebouwen.

Op basis van deze gegevens kan niet uitgesloten worden dat er op het plangebied archeologische sites aanwezig zijn, het kan daarbij gaan om steentijd artefactensites en sites met grondsporen. Hoewel de gekende archeologische gegevens in de omgeving aantonen dat er sinds lang menselijke aanwezigheid is in de omgeving, wordt er geen zeer hoge archeologische waarde toegekend aan het terrein. Door de natte terreincondities en de vastgestelde verstoringen op de naastliggende terreinen, moet de archeologische verwachting iets naar beneden worden bijgesteld. Er wordt wel opgemerkt dat de huidige natte bodemomstandigheden niet noodzakelijk betekenen dat het terrein honderden, duizenden jaren geleden ook al zo'n hoge grondwaterstand kende.

De gebouwen in de zuidwestelijke hoek worden gesloopt, de bomen gerooid en het terrein wordt bouwrijp gemaakt. Vervolgens wordt het plangebied verkaveld in 20 bouwloten. 19 loten zijn voorzien voor individuele woningen. Lot 20 is gelegen in de noordwestelijke hoek en is opgezet als een groepswoningbouw met 5 entiteiten; in dit lot wordt een ondergrondse parkeergarage van ca. 1527m² groot een 1 bouwlaag diep (ca. 3,5m) aangelegd. Bij elke woning is een tuin voorzien. Er wordt een nieuwe wegenis ingericht die vanuit Schuurblok in het oosten doorheen de verkaveling loopt, met ten zuiden ervan 2 bovengrondse parkeerzones. Ten noorden van de wegenis en in het zuiden van het plangebied worden waterpartijen uitgegraven. In het westelijke deel wordt een speelbos aangeplant, ook langs de wegenis en de zuidelijke waterpartij worden groenzones ingericht. Er zullen aanzienlijke grondwerken plaatsvinden op het plangebied: de afbraak van de gebouwen, het rooien van de bomen, het bouwrijp maken van de percelen, bodemingrepen voor aanleg van de ondergrondse parkeergarage, de wegenis, de waterpartijen en de nutsleidingen en -voorzieningen, funderingswerken, het optrekken van woningen, aanleg van tuinen en verhardingen, omgevingsaanleg. Ook het werfverkeer zal zijn invloed hebben op de ondergrond.

Het plangebied kent een bepaalde archeologische verwachting, zowel voor steentijd artefactensites als sites met grondsporen. Op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van (een) archeologische site(s) echter niet met zekerheid aangetoond worden. De geplande werken zijn van die aard dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd wordt. Verder vooronderzoek kan nuttige kennis bijbrengen over vroegere menselijke aanwezigheid ten oosten van de kern van

Oelegem; deze aanwezigheid werd reeds aangetoond bij veldprospecties, maar werd nog maar weinig geverifieerd via systematisch gravend archeologisch onderzoek. Er dient bijgevolg verder vooronderzoek te gebeuren. Dit verder vooronderzoek dient te gebeuren in uitgesteld traject, aangezien de verkaveling pas ontwikkeld wordt onder opschortende voorwaarde van het verkrijgen van een vergunning, en de afbraak- en rooiwerken.

Het verder vooronderzoek bestaat uit enerzijds een landschappelijk booronderzoek (eventueel gevolgd door een archeologisch booronderzoek en/of een proefputtenonderzoek gericht op steentijd), anderzijds een proefsleuvenonderzoek. Het proefsleuvenonderzoek dient niet/beperkter uitgevoerd te worden indien er bij de landschappelijke boringen een verstoring van het archeologisch niveau worden vastgesteld op (delen van) het terrein. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden hieronder behandeld.

2. Administratieve gegevens en afbakening

Locatiegegevens: Antwerpen, Ranst (Oelegem), Schuurblok

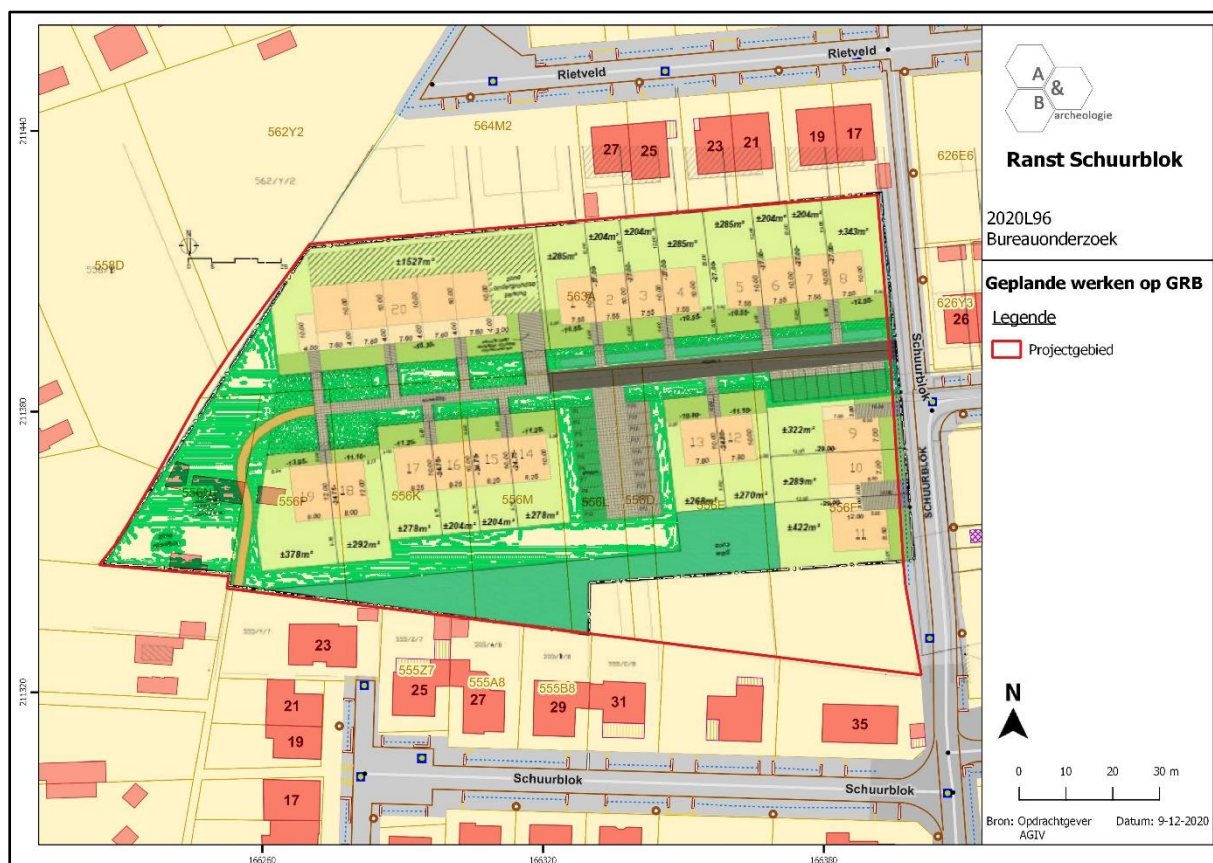
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 166209,77 en Y: 211321,13; X: 166416,22 en Y: 211428

Oppervlakte plangebied (som van alle percelen): 12 898m²

Oppervlakte werkzone: 11 692m²

Kadastergegevens: Ranst, Afdeling 2 Oelegem, sectie A, percelen 563A, 556N, 556P, 556K, 556M, 556L, 556D, 556E, 556F.

De totale werkzone van 11 692m² komt in aanmerking voor verder vooronderzoek.

Figuur 1 Geplande werken geprojecteerd op de kadasterkaart (bron: geopunt.be en initiatiefnemer).

3. Vraagstelling

Het doel van de onderzoeken is het achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de verdere ontwikkeling van het projectgebied. Daarnaast kan ook de verstoringsgraad in kaart gebracht worden. Hieronder worden enkele specifieke, niet limitatieve, onderzoeksvragen weergegeven.

- Vraagstellingen voor landschappelijke boringen:
 - Wat is de bodemkundige opbouw van het plangebied?
 - Zijn één of meerdere begraven archeologische niveaus aanwezig?
 - Zijn er aanwijzingen voor een mogelijke steentijdsite?
 - Is een verder verkennend archeologisch booronderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
 - Wat is de verstoringsgraad? Zijn er aanwijzingen dat (een gedeelte van) het terrein zodanig verstoord is, dat er geen archeologische sites meer bewaard kunnen zijn?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?
- Vraagstellingen voor verkennend archeologisch booronderzoek:
 - Wat is de bodemkundige opbouw van het plangebied? Wijkt deze plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij het landschappelijk booronderzoek?
 - Zijn er aanwijzingen voor een steentijdsite?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Indien een steentijdsite aanwezig is: is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdopgraving?
 - Is een verder waarderend archeologisch booronderzoek noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de boorpunten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder vooronderzoek door middel van proefputten noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de proefputten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?

- Vraagstellingen voor waarderend archeologisch booronderzoek:
 - Wijkt de bodemopbouw plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij de eerdere booronderzoeken?
 - Is er effectief een steentijdsite aanwezig?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Indien een steentijdsite aanwezig is: is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdropgraving?
 - Is een verder vooronderzoek door middel van proefputten noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de proefputten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?

- Vraagstellingen voor proefputten:
 - Wijkt de bodemopbouw plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij de eerdere booronderzoeken?
 - Is er effectief een steentijdsite aanwezig?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?
 - Is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdropgraving?

- Vraagstellingen voor proefsleuvenonderzoek:
 - Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?
 - Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
 - Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?
 - Zijn er sporen terug te vinden van de landweg die op 19de-eeuwse kaarten in het westen van het plangebied wordt gesitueerd?
 - Kunnen bepaalde sporen gelinkt worden aan de resultaten van het proefsleuvenonderzoek dat op de percelen ten oosten is uitgevoerd?
 - Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?
 - Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?

- Kan een archeologische site uitgesloten worden?
- Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied?
- Is een vervolgonderzoek noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen?

4. Plan van aanpak (onderzoeksstrategie, -methode en –technieken)

Uit het verslag van resultaten kwam naar voor dat verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van landschappelijke boringen (al dan niet gevolgd door verkennend en eventueel waarderend archeologisch booronderzoek en mogelijk een proefputtenonderzoek) en verder onderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven de meest aangewezen methodes zijn om het plangebied te onderzoeken. De afbakening van het onderzoeksgebied is te vinden op de boven- en onderstaande figuren. De voorziene onderzoeksmethoden moeten niet uitgevoerd worden indien de geplande werken alsnog niet zullen plaatsvinden.

Indien uit de landschappelijke boringen blijkt dat delen van het plangebied in dergelijke hoge mate verstoord zijn dat verdere onderzoeksstappen geen nuttige kenniswinst zullen bijbrengen of dat er geen archeologisch erfgoed meer bewaard kan zijn, dan dienen alle verdere onderzoeksstappen inclusief het proefsleuvenonderzoek niet uitgevoerd te worden op deze delen.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hieronder beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling gefundeerd kan beantwoord worden.

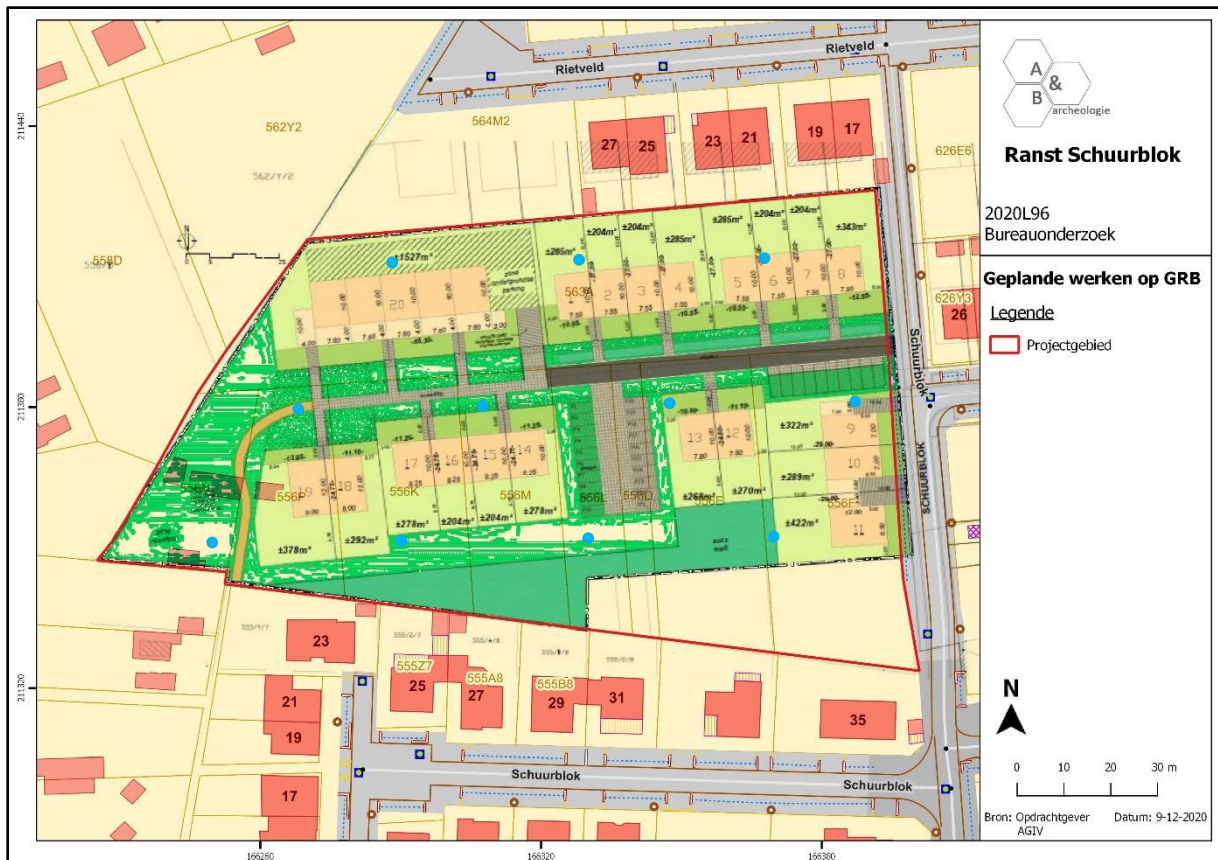
- **Randvoorwaarden**

- 1) Het is noodzakelijk dat voorafgaand het uitvoeren van het verder vooronderzoek de gebouwen zijn gesloopt en de begroeiing is verwijderd. Hierbij is het van belang dat de bodemingrepen tot een minimum beperkt blijven en dat bijvoorbeeld de funderingen en de boomstronken blijven zitten in de grond. Op die manier wordt vermeden dat niet-gedocumenteerd archeologisch erfgoed beschadigd wordt. De ondergrondse structuren kunnen pas verwijderd worden indien het vooronderzoek heeft aangetoond dat er geen archeologische site aanwezig is, of – indien er wel een site aanwezig is – tijdens/na een eventuele opgraving van het terrein.
- 2) Het onderzoek kan pas van start gaan nadat er duidelijke afspraken over het geplande onderzoek zijn gemaakt tussen de huidige eigenaars en gebruikers van de percelen en de initiatiefnemer.

- **Landschappelijke boringen**

Verspreid over het terrein worden 11 boringen uitgevoerd. Het staat de uitvoerder vrij of deze boringen manueel of machinaal worden geplaatst; de manier van boren primeert niet, wel het adequaat kunnen beantwoorden van de onderzoeksvragen is van belang. Indien er bodems met potentieel voor steentijdsites gedetecteerd worden (bvb. Bt-horizont en/of E-uitlogingshorizont aanwezig, of een paleobodem) of steentijd arte- of ecofacten worden aangetroffen in de boringen, moet overgegaan worden naar verkennend archeologisch booronderzoek. Indien dit potentieel er niet is (bvb. geen Bt-horizont en/of E-uitlogingshorizont aanwezig, geen paleobodem), kan overgegaan worden naar het proefsleuvenonderzoek. Indien uit deze boringen echter blijkt dat delen van het plangebied zodanig verstoord zijn dat er geen archeologische bodemarchief meer bewaard

is, dan dienen alle verdere onderzoeksstappen inclusief het proefsleuvenonderzoek niet uitgevoerd te worden op deze delen.

Figuur 2 Aanduiding van de boorpunten voor het landschappelijk booronderzoek binnen het plangebied, geprojecteerd op de geplande werken en het kadasterplan (bron: geopunt.be en initiatiefnemer).

- Verkennend archeologisch booronderzoek

Een verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen en in het bijzonder het opsporen van steentijdsites. Bij dit onderzoek dient bovendien het opgeboorde grondmateriaal uitgezeefd te worden en gecontroleerd op de aanwezigheid van silexartefacten en ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten). De gestelde voorwaarden voor een dergelijk onderzoek in de Code van de Goede Praktijk zijn hier richtinggevend. Indien hiervan wordt afgeweken, dient dit beargumenteerd te worden. Voor het opsporen van steentijdsites wordt een boorgrid van 10 bij 12m aangehouden. De boorpunten op de boorraai liggen 12m uit elkaar, terwijl de parallelle boorraaien 10m uit elkaar liggen. Ook hier kunnen afwijkingen op dit boorgrid beargumenteerd worden. De keuze van het boorgrid moet gebaseerd zijn op de resultaten van de landschappelijke boringen. Indien er effectief silexartefacten en/of ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten) bewaard zijn, dient overgegaan worden naar waarderend archeologisch booronderzoek en/of proefputten. De methodologische keuze hiervoor hangt vast aan de resultaten van het verkennend onderzoek en de complexiteit van de stratigrafische context, de verwachte dichtheid en spreiding van de artefacten (bv. horizontaal, verticaal, ...), de

diepteligging van de niveau(s) (bv. veiligheidsprincipe, grondwater, ...) en de aardkundige eigenschappen van de ondergrond. Hierbij aansluitend primeert ook de veiligheid bij de keuze voor het verdere traject.

- Waarderend archeologisch booronderzoek

Een waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel een reeds opgespoorde archeologische site te waarderen en in ruimte af te bakenen (verticaal/horizontaal). Hierbij wordt het boorgrid op een beperkte locatie van het plangebied gezet, waar de boorresultaten van de verkennende boringen positief zijn gebleken. Daarnaast dienen ook de naburige negatieve boorpunten meegenomen te worden in het waarderend booronderzoek. Dit om de verticale en/of horizontale begrenzing vast te stellen van de steentijdartefactensite. De inplanting van het boorgrid wordt gebaseerd op de resultaten van het reeds uitgevoerde verkennend archeologisch booronderzoek. De methode bestaat uit een boorgrid van maximaal 5 op 6m. De afstand tussen de parallelle boorraaien bedraagt 5m en de onderlinge afstand tussen de boorpunten op een raai is 6m. De voorwaarden voor een dergelijk onderzoek worden ook hier bepaald door de Code van de Goede Praktijk. Eventuele afwijkingen worden duidelijk beargumenteerd.

- Proefputten in functie van steentijd artefactensites

Op locaties waar tijdens het verkennend en/of waarderend booronderzoek goede en in situ bewaarde concentraties silexartefacten en/of ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten) worden aangetroffen, worden proefputten in functie van steentijd artefactensites voorgeschreven, indien op dat moment nog niet voldoende gegevens zijn gegenereerd om een adequaat plan van maatregelen voor een steentijdopgraving op te stellen. Onder concentraties wordt verstaan: ofwel meerdere artefacten per boorpunt, ofwel meerdere artefacten verdeeld over aangrenzende boorpunten. In deze proefputten worden de verticale en horizontale spreiding van de vuursteenconcentraties geanalyseerd en geïnterpreteerd en gekoppeld aan de voorkomende stratigrafische eenheden. Ook de aard, datering en waarde van deze concentraties worden bestudeerd, evenals hun relatie met het landschap en de impact van de geplande werken. In dit laatste geval wordt bekeken of eventueel in situ behoud mogelijk is of niet.

De proefputten worden ingepland op basis van de verkennende of waarderende archeologische boringen. Op basis van de resultaten van deze boringen, worden keuzes gemaakt over de omvang, het aantal en de inplanting van de proefputten. Sowieso worden proefputten ingepland ter hoogte van de positieve boorpunten, maar ook bij de naburige negatieve boorpunten. Dit om de verticale en/of horizontale begrenzing vast te stellen van de steentijdartefactensite. De proefputten zijn vierkant, worden met de hand uitgegraven en het sediment wordt uitgezeefd (per arbitrair niveau van maximaal 10cm, of per aardkundige eenheid, eveneens in niveaus van maximaal 10cm). Voor de overige bepalingen betreffende de methodiek wordt verwezen naar hoofdstuk 8.7 uit de Code van Goede Praktijk versie 4.0.

5. Gewenste competenties

- Het landschappelijk booronderzoek dient uitgevoerd te worden door een aardkundige of een assistent-aardkundige.
- Het eventuele verder verkennend en waarderend archeologische booronderzoek dient te gebeuren door een veldwerkleider met ervaring in verkennend of waarderend archeologisch booronderzoek.
- Het eventuele proefputtenonderzoek (steentijd) dient te gebeuren door een veldwerkleider met aantoonbare ervaring wat betreft steentijdonderzoek.
- Het team voor het proefsleuvenonderzoek moet bestaan uit minstens 2 archeologen met minstens 40 werkdagen veldervaring met proefsleuvenonderzoek. Minstens 1 van deze archeologen dient ervaring te hebben met onderzoek van meerperiodesites. Minstens 1 van deze archeologen dient minstens 200 werkdagen ervaring te hebben met onderzoek op lemige zandgronden.

6. Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.